

Τι ξέρουμε για το εμβόλιο γρίπης και πότε το χρειαζόμαστε

Π. Μπεχράκης, Γ. Δημόπουλος, Πνευμονολόγοι.

Αναδημοσίευση άρθρου από τη δημοσιεύσιμη έκδοση "Μ' ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ" της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, Τεύχος 34 (Από την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία).

Καθημερινά είναι τα ερωτήματα που δεχόμαστε, όχι μόνο από τον κόσμο αλλά και από τους ιατρούς, για την ανάγκη του εμβολιασμού έναντι του ιού της γρίπης και του πνευμονιόκοκκου. Ειδικότερα, τα ερωτήματα που απασχολούν είναι το τι περιμένουμε από τον εμβολιασμό, πότε πρέπει να γίνεται, όπως και ποιοί έχουν πρωταρχική ανάγκη τέτοιου εμβολίου.

Η γρίπη είναι μια ίωση και οφείλεται στον ιό της, που μεταδίδεται από το ένα άτομο στο άλλο συνήθως δια μέσου της αναπνευστικής οδού. Δηλαδή, μεταφέρεται με τα σταγονίδια που σκορπίζονται στο περιβάλλον με το φτέρνισμα ή με το βήχα κάποιου, που έχει φανερή ή και κρυφή ίωση (δηλαδή έχει γρίπη, πριν αυτή εκδηλωθεί). Ακόμη, μεταφέρεται εύκολα από τα αντικείμενα που έχουν μολυνθεί, δηλαδή έχουν μολυσμένα σταγονίδια, όπως χαρτιά, εφημερίδες, γραφεία, ποτήρια, ή ακόμη και από τις συνήθειες χειρονομίες για καλημέρισμα από τον ένα στον άλλον.

Ο χρόνος που χρειάζεται για να γίνει η επώαση σε κάθε οργανισμό ποικίλει συνήθως από 1-4 ημέρες –ίσως και λίγο περισσότερο– και γι' αυτό συχνά είναι κάποιος προσβεβλημένος και δεν εμφανίζει άμεσα συμπτώματα γρίπης. Ασθενείς με γρίπη παρουσιάζουν συνήθως πυρετό μεγαλύτερο από 38° C, πονοκέφαλο και έντονη κακουχία. Τα συμπτώματα αυτά διαρκούν μερικές ημέρες και περνούν χωρίς ιδιαίτερες επιπλοκές, αφήνοντας όμως μια

κούραση σε πολλούς για αρκετές ακόμη ημέρες. Εάν, όμως, νοσήσουν άτομα μεγάλης ηλικίας ή με γενικότερα προβλήματα υγείας, συνήθως αναπνευστικά ή καρδιολογικά, τότε είναι δυνατό να εξελιχθεί περισσότερο και να υπάρξει ανάγκη ειδικής ιατρικής μέριμνας.

Ο εμβολιασμός έναντι διαφόρων ιών και βακτηριδίων έχει σκοπό την πρόληψη της εμφάνισης της λοίμωξης και τη μείωση της ευαισθησίας ατόμων της κοινότητας σε παθογόνους μικροοργανισμούς του περιβάλλοντος. Ο εμβολιασμός άλλαξε την πορεία όχι μόνον της γρίπης, αλλά και πολλών λοιμωδών νόσων και σήμερα ταξινομείται ανάλογα με το είδος του χορηγούμενου μικροοργανισμού σε ανοσοποίηση (immunization), ανοσοπροφύλαξη (immunoprophylaxis) και ανοσοθεραπεία (immunotherapy).

Αντιγριπικό εμβόλιο

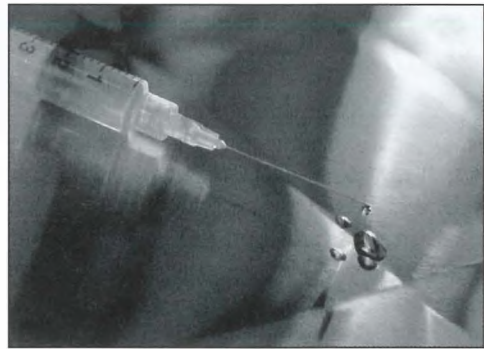
Το αντιγριπικό εμβόλιο παρασκευάζεται από αδροποιημένους ιούς της γρίπης και θεωρείται παθητική ανοσοποίηση. Η σύνθεση του εμβολίου προπαρασκευάζεται ξεχωριστά κάθε χρόνο και γι' αυτό επιβάλλεται η ζήτηση και η χρήση του επίσημου εμβολίου που αναγράφεται στο κουτί. Η παρασκευή του έχει ευτυχώς επισημοποιηθεί απόλυτα και είναι κάτω από την επίβλεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και ενδείκνυται σε άτομα με:

- χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια
- βρογχεκτασίες

- βρογχικό άσθμα
- ινοκυστική νόσο του παγκρέατος
- χρόνια νεφρική ανεπάρκεια ή νεφροδικο σύνδρομο, σακχαρώδη διαβήτη ή άλλα μεταβολικά νοσήματα
- δρεπανοκυτταρική αναιμία
- σε άτομα άνω των 65 ετών
- σε νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό, που παρέχει φροντίδα υγείας σε ασθενείς υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση γρίπης
- σε τροφίμους ιδρυμάτων και άλλων κλειστών χώρων και
- σε άτομα που θα ταξιδέψουν σε περιοχές με επιδημία γρίπης.

Σημειώνουμε ότι τα κανονικά ετήσια εμβόλια γρίπης δεν περιέχουν αντισώματα του ιού "Σαρς", που δημιούργησε προ μερικών μηνών τέτοια παγκόσμια έξαρση. Ο εμβολιασμός έναντι του ιού της γρίπης πρέπει να γίνεται στις αρχές Οκτωβρίου, αφού από το Νοέμβριο έως το Μάρτιο υπάρχουν συνήθως περίοδοι με εξάρσεις γρίπης, που θα αναχαιτιστούν σημαντικά, εφόσον μεγάλος αριθμός ατόμων έχει υποστεί την επίδρασή του. Η δόση που συνιστάται σε ενήλικες ασθενείς είναι μια δόση των 0,5 ml και οι ανεπιθύμητες ενέργειες που εμφανίζονται μετά από τη χορήγησή του περιλαμβάνουν ήπιες τοπικές αντιδράσεις, πυρετό, μυαλγίες και καταβολή (12 ώρες μετά τον εμβολιασμό). Σπανιότερα αναφέρονται αλλεργικές αντιδράσεις, που σχετίζονται με αλλεργία στο λεύκωμα του αυγού. Το αντιγριπικό εμβόλιο μειώνει την πιθανότητα να μολυνθεί ένα άτομο από τον ιό της γρίπης, ή εάν μολυνθεί να εμφανίσει τη λοίμωξη με πολύ ήπια εικόνα. Σε εμπύρετες καταστάσεις ή στην εγκυμοσύνη θα πρέπει να αποφεύγεται. Έτσι, γενικότερα, το αντιγριπικό εμβόλιο πρέπει να χορηγείται κυρίως σε:

- ηλικιωμένα άτομα
- ασθενείς με κίρρωση του ήπατος, σακ-

χαρώδη διαβήτη, AIDS

- ασθενείς με μειωμένη ανοσολογική απάντηση
- ασθενείς με παθήσεις των νεφρών και
- αλκοολικούς.

Ο εμβολιασμός έναντι του ιού της γρίπης επιβάλλεται να γίνεται κάθε χρόνο από το τέλος Σεπτεμβρίου ή τον Οκτώβριο, αφού οι πρώτοι μήνες του χειμώνα είναι οι πιο συνηθισμένοι για την ανάπτυξη μιας γενικότερης συμμετοχής στην ασθένεια αυτή. Μάλιστα, σε ειδικές περιπτώσεις ατόμων με έντονα αναπνευστικά προβλήματα, καλό θα είναι να γίνεται και ένα δεύτερο εμβόλιο το Φεβρουάριο του επόμενου έτους. Σημειώνουμε, ακόμη, ότι σε περίπτωση λοίμωξης –όταν, παρόλο τον εμβολιασμό προκύψουν ειδικότερα αναπνευστικά συμπτώματα– πρέπει να υπάρξει από έναν ειδικό διαφοροποίηση εάν πρόκειται για γρίπη ή για άλλη επιμόλυνση του οργανισμού με κόκκους που δεν συμπεριλαμβάνονται στο εμβόλιο, διότι πολύ συχνά δημιουργούνται προβλήματα, που διαφοροποιούν σημαντικά το ανοσοβιολογικό σύστημα του οργανισμού. Έτσι, ο εμβολιασμός έναντι του ιού της γρίπης αποτελεί ένα μοναδικό τρόπο πρόληψης μιας ασθένειας, που ταλαιπωρεί με το δικό της τρόπο ένα μεγάλο αριθμό ατόμων κάθε χρόνο. Επομένως, προφυλαχτείτε, εξαρτάται από εσάς.